

Zeldzame rassen op evenementen

*Stichting Zeldzame Huisdierrassen
2014*

Achtergrond

Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) zet zich in voor het behoud van oorspronkelijke, zeldzaam geworden, landbouwhuisdierrassen.

Voor het behoud van deze bijzondere dieren, is het erg belangrijk dat zij zichtbaar zijn. Een evenement biedt een perfecte locatie om de rassen een podium te geven. Om een breed publiek kennis te laten maken met de rassen, en de waarde van deze dieren over te brengen.

Dag van het levend erfgoed

Om deze reden heeft de SZH in 2010, 2011 en 2012 een zogenaamde 'Dag van het Levend Erfgoed' (NDLE) georganiseerd. Een dag waarop de dieren centraal stonden, samen met hun houders.

Op de NDLE waren diverse dierpleinen ingericht: rundveeplein, paardenplein, schapen en geitenplein, hondenplein, kleinveeplein. Op elk plein waren alle rassen vertegenwoordigd. Per ras was ook een marktkraam of tent ingericht waar de stamboekverenigingen of speciaalclubs die het ras ondersteunen zich konden presenteren.

Daarnaast was er een ZeldzaamLEKKERplein ingericht, een plein met kramen, tenten en kookgerei, waar het publiek producten van de rassen kon proeven en kopen bij ruim 15 verschillende producenten/aanbieders.

Dit zijn fantastische dagen geweest, waar de SZH met veel trots naar terug kijkt. Helaas is het ons niet meer mogelijk om dit jaarlijks te doen.

Veel veranderingen

Gelukkig zien wij steeds meer interesse ontstaan van diverse landgoederen, parken, musea, en andere locaties die het erfgoed een plek willen geven op hun evenement. En terecht, want daar passen ze uitstekend! Met dit overzicht geven we een algemene indruk van de mogelijkheden en onmogelijkheden in het gebruiken van zeldzame rassen op evenementen.

Stamboeken en rasorganisaties

Elk ras wordt gekeurd, geregistreerd, maar ook gepromoot via een rasorganisatie. Dit is een club vrijwilligers met leden, (kan ook een stichting zijn). Vaak komt de organisatie van de vereniging op een paar actieve vrijwilligers neer, die ook zelf dieren hebben en hier druk mee kunnen zijn, thuis, of op andere evenementen. De vrijwilligers hebben vaak al een volle agenda, dus het zou het mooiste zijn, als de dieren via een vrijwilliger in de buurt van uw evenement kunnen komen.

De dieren

We kennen in Nederland ruim 50 diverse zeldzame landbouwhuisdierrassen. Deze zijn allemaal te vinden op de website www.szh.nl -> rassen. Dit zijn zeldzame dieren, dus dat wil zeggen dat het voornamelijk kleine populaties zijn. Niet al deze dieren zijn geschikt om mee te nemen naar een evenement. Met name bij rundvee is het van belang dat de dieren gewend zijn om voor te brengen. Maar ook paarden, schapen, honden: de dieren die je kiest moeten aansluiten bij de activiteiten van het evenement.

Activiteiten

Om de activiteit aan te laten sluiten bij het doel van het evenement is het goed om de stamboekverenigingen of potentieel uit te nodigen fokkers of houders goed in te lichten over het doel. Zo kan je in samenspraak een leuke activiteit bedenken. Staat de functie van het ras centraal, of

misschien meer het verhaal van vroeger? Is het belangrijk dat het publiek bij de activiteit betrokken wordt?

Hierbij een aantal voorbeelden ter inspiratie:

Rundvee:

publiekskeuring (geen officiële keuring, maar wel het bespreken van 1 of meerdere dieren waarbij het publiek wordt meegenomen in de bouw en functie en exterieure eigenschappen van het dier) rassenpresentatie in de ring, met een grote familie van hetzelfde ras, zoals stier, paar koeien en een kalfje, indien mogelijk. Of juist een presentatie van de diverse rassen achter elkaar, zodat de verschillen in een oogopslag duidelijk worden.

Schape en geiten:

keuring, bij veel rassen worden jaarlijks keuringen georganiseerd, landelijk of regionaal. Als een keuring op uw evenement kan plaatsvinden, zal dit zeker meer dieren en houders trekken en is erg leuk voor het publiek om te zien.

rasenpresentatie in de ring, met een grote familie van hetzelfde ras, zoals stier, paar koeien en een kalfje, indien mogelijk. Of juist een presentatie van de diverse rassen achter elkaar, zodat de verschillen in een oogopslag duidelijk worden.

Knuffelhoek, met lammetjes, doet het erg goed.

Paarden:

Wedstrijden, hierbij geldt hetzelfde als voor de keuringen, afhankelijk van de vereniging is het misschien mogelijk een wedstrijd te organiseren op uw evenement. Houdt er rekening mee dat hiervoor een apart gedeelte ingericht moet worden

Presentatie in de ring: diverse demonstraties, zoals springen, onder zadel etc.

Leuke activiteit voor de kinderen: vliegend tapijt met trekpaarden, hierbij wordt kracht van het dier direct duidelijk, en kinderen vinden het fantastisch.

Idem met touwtrekken met trekpaard en aantal volwassenen.

Paardrijden of aaien, afhankelijk van het paard.

Koets of Huifkartochten, afhankelijk van het paard

Honden:

Afhankelijk van het ras is het erg leuk om de honden in actie te zien, waar zijn ze goed in, waar werden ze vroeger voor gebruikt? Drentsche patrijs -> jacht proeven (eventueel in het bos of water), idem voor de wetterhoun. De Hollandse Herder heeft prachtige kwaliteit om schape te hoeden (idem getraind), of te laten zien hoe hij als politiehond of blinde geleidehond kan optreden.

Rassenpresentatie

Kleinvee:

Er zijn diverse leuke mogelijkheden het kleinvee te presenteren. Voor hoenders zijn diverse losse hokken, maar zo bestaat er ook een ronde carrousel waar diverse hokken in een ronde aan elkaar geschakeld zijn, zodat het publiek eromheen kan lopen

Watervogels zoals eenden en landgans kunnen gepresenteerd worden in een (bestaande of ter plekke te plaatsen) vijver of ringen afgezet met kastanjehout.

Zorg

Waar veel dieren bij elkaar komen is het belangrijk dat de zorg en veiligheid optimaal zijn. Hiervoor zijn protocollen op te stellen waar dierhouders zich aan moeten houden. De protocollen van de dag van het levend erfgoed mogen gebruikt worden als basisdocument.

Let goed op de gevraagde eisen vanuit regelgeving en nVWA. Zoek tijdig de laatst geldende regels op met betrekking tot enten q-koorts, transportregels. Met varkens geldt nog altijd dat deze niet getransporteerd mogen worden, mits ze vanuit het UBN waar ze vandaan komen, via het evenement rechtstreeks naar het slachthuis worden afgevoerd.

In het protocol en in het calamiteitenplan zijn ook afspraken opgenomen over wat te doen als een dier uitbreekt of een persoon verwondt.

Kosten

Voor een dag van het levend erfgoed zijn nooit kosten gevraagd aan de stamboekverenigingen of dierhouders. Dit, omdat het nogmaals maar een kleine club vrijwilligers is die zich hiervoor in kan zetten de deze verenigingen zelf haast geen inkomsten hebben. Het is al een geweldig gebaar als zij zich kunnen presenteren. Het transport is naast hun tijd vaak hun grootste kostenpost. Om deze reden kun je denken aan een tegemoetkoming in transportkosten, zoals 50 euro per rund voor transport, of een klein bedrag per geit om tegemoet te komen in de vaccinatie. Deze kleine beetjes kunnen de dierhouders wellicht over de streep trekken.

De SZH ondersteunt de promotie van de zeldzame rassen. We kunnen bijdragen door:

- Het evenement aan te kondigen via de website www.szh.nl -> agenda
- Het aanleveren van een mailadressenbestand van alle stamboek en rasorganisaties
- Het meedenken in de zoektocht naar actieve fokkers in de buurt van het evenement
- Het meedenken in leuke activiteiten en rassen die passen in het soort evenemnt en locatie
- Het aanleveren van bordjes met rasinformatie
- Het aanleveren van een achtergrond artikel over de zeldzame rassen, voor op een site of in een programmaboek
- Het aanleveren van foto's die gebruikt kunnen worden in de promotie